

utrip

inštitut za raziskave in razvoj

Inštitut za raziskave in razvoj "Utrip"

Laze pri Borovnici 9, 1353 Borovnica

Telefon: (031) 880-520

E-pošta: info@institut-utrip.si

Sporočilo za javnost

»Legalizacija konoplje v Nemčiji bo negativno vplivala na vso Evropo, vključno s Slovenijo«

Izkušnje držav, ki so rabo konoplje že delno ali v celoti legalizirale, so dokazano negativne, kot npr. povečana raba med odraslimi, povečano število zastrupitev otrok in mladih s produkti iz konoplje, povečano število prometnih in delovnih nesreč pod vplivom konoplje, nadaljnji obstoj črnega trga s konopljo idr.

Ljubljana, 28. februar 2024 – Nemčija se je odločila narediti prvi korak v svojem načrtu za legalizacijo konoplje. V kratkem naj bi se začela poskusna prodaja, razen če se zgornji dom nemškega parlamenta (Bundesrat) v kratkem odloči za zamik izvajanja zakonodaje. Cilj aktualne nemške vlade je nedvomno popolna legalizacija. Legalizacija v Nemčiji bo imela širši negativni učinek, saj bo vplivala tudi na druge države, vključno s Slovenijo kot polnopravno članico Evropske unije in schengenskega sistema.

Spodnji dom nemškega parlamenta (Bundestag) je 23. februarja s 407 glasovi za in 226 proti sprejel odločitev o prvem koraku v vladnem načrtu legalizacije konoplje. Dovoljeno bo posedovanje do 25 gramov in nakup največ 50 gramov na mesec za starejše od 18 let, gojenje treh rastlin za osebno uporabo in tako imenovani »konopljni klubi«, v katerih lahko člani skupaj gojijo in kupujejo konopljo znotraj kluba.

Odločitev v nemškem parlamentu je rezultat političnega dogovora, ki je bil podlaga za oblikovanje nove vlade po volitvah leta 2021. Za majhni koalicijski

stranki Zelenih in liberalne FDP je bila legalizacija konoplje pomembno vprašanje, nemški socialdemokrati pa so za oblikovanje vlade opustili svoje nasprotovanje. Ta »kravja kupčija« bo zagotovo imela daljnosežne posledice za celotno Evropo. Obenem tudi raziskave javnega mnenja v Nemčiji kažejo relativno izenačenost glede (ne)podpore legalizaciji, in sicer je bilo 47 odstotkov vprašanih za, 42 odstotkov pa proti. Tudi nekateri drugi odzivi so bili kritični do nove politike. Zdravniške organizacije, policija, sodniki, druga strokovna združenja in politična opozicija so ostro kritizirali predlog nemške vlade.

*»Zagovorniki legalizacije in industrija konoplje so zadovoljni in hkrati razočarani. Zadovoljni, ker je bil narejen prvi korak k legalizaciji, razočarani, ker je ureditev zanje preveč stroga in zapletena in ker komercialna prodaja ne bo dovoljena. Kljub temu je industrija konoplje polna upanja in v nekaj letih pričakuje popolno komercialno legalizacijo na nemškem trgu«, je povedal **Matej Košir**, direktor Inštituta za raziskave in razvoj »Utrip« in vodja mreže »Preventivna platforma«.*

V drugem koraku naj bi se čez približno leto dni začelo tudi omejeno poskusno obratovanje s prodajo konoplje v posebnih trgovinah. Cilj nemške vlade je popolna legalizacija po kanadskem vzoru. S tem naj bi želela vlada doseči štiri cilje: zaščititi mlade pred rabo konoplje s starostnimi omejitvami in informacijami o tveganjih, zaščititi javno zdravje z nadzorovanimi izdelki iz konoplje, zmanjšati stroške pravosodnega sistema ter zmanjšati nezakoniti trg s konopljo.

»Izkušnje desetih let legalizacije v ameriških zveznih državah Kolorado in Washington ter petih let v Kanadi bi morale nemško vlado prepričati k ponovnemu razmisleku. Glavni razlogi so povečana raba konoplje in številni škodljivi učinki v omenjenih državah. Čeprav se je nezakoniti trg v Kanadi prepolovil, še vedno ostaja oziroma je glede na število prebivalcev večji kot v državah, kjer je celoten trg nezakonit, uporaba pa majhna«, je dodal Košir.

»Domače gojenje konoplje, ki naj bi bilo v Nemčiji zdaj dovoljeno, je nemogoče nadzorovati. Legalizacija torej ustvarja tako zakoniti ter hkrati tudi črni trg. Povečala se bo konkurenca, cena se bo znižala, uporaba in neželeni učinki pa se bodo ravno tako povečali«, skrbi Koširja.

15 odstotkov v Kanadi in 17 odstotkov mlajših odraslih v Koloradu vsakodnevno ali skoraj vsakodnevno uporablja konopljo, zato več panog poroča o težavah pri

zaposlovanju novih delavcev. Tak primer je prometna industrija. Podjetja so prisiljena prilagoditi svoje politike o drogah in odpraviti testiranje na droge, saj naj bi bili takšni ukrepi nezakoniti.

»V Nemčiji bo prišlo do podobnega razvoja. Nemčija želi ustvariti vtis, da uvaja strogo regulirano in "odgovorno" legalizacijo konoplje. Izkušnje iz ZDA in Kanade kažejo, da takšen model ne vzdrži. Po uvedbi legalizacije se je nenazadnje povečal tudi pritisk k nadaljnji liberalizaciji predpisov s področja konoplje«, je pojasnil Košir.

In dodal: »Potrošniki želijo široko paleto izdelkov iz konoplje, ki so lahko dostopni in po nizki ceni. Industrija konoplje želi povečati tržni delež, prodajo in dobiček. Država želi izkoreniniti nezakoniti trg, zato pa je potreben čim liberalnejši model z malo pravili, visoko razpoložljivostjo, široko paleto izdelkov ter nizkimi cenami in davki. V ZDA in Kanadi so se zato predpisi še dodatno liberalizirali. Z omejeno legalizacijo, ki jo je zdaj uvedla Nemčija, bo nezakoniti trg ostal konkurenčen. Pritisk za nadaljnjo liberalizacijo predpisov in uvedbo prodaje se bo povečal na enak način kot v ZDA in Kanadi. Težava je v tem, da to vodi v povečano uporabo, komercializacijo konoplje in produktov iz konoplje ter s tem povečano škodo«.

V ZDA je legalizacija, ki se je začela v Koloradu in Washingtonu, povzročila tako imenovani »domino« učinek, saj so jima sledile tudi druge države oziroma je prizadela celo države, ki so še naprej prepovedovale rabo konoplje in drugih drog. Uporaba konoplje se ni povečala le v državah, ki so jo legalizirale, temveč tudi v državah s prepovedjo, čeprav je njena raven bistveno nižja. Raziskave kažejo, da do takšnega fenomena oz. »domino« učinka pride zaradi splošno spremenjene percepcije glede nevarnosti in posledic rabe konoplje, zlasti med mladimi.

»Nemška legalizacija bo verjetno imela primerljiv »domino« učinek v Evropi, pri čemer bodo prizadete tudi druge države, zlasti znotraj Evropske unije in schengenskega sistema. Dogovor treh vladajočih nemških strank bo zato imel velike posledice ne le za Nemčijo, temveč za celotno Evropo. Malta in Luksemburg sta že naredila prve korake in legalizirala posedovanje in gojenje za lastno uporabo. Na Malti so dovoljeni tudi klubi, ki oskrbujejo svoje člane s konopljo. Nizozemska in Švica sta začeli poskusno prodajati konopljo. Češka je prav tako napovedala, da namerava legalizirati konopljo. Vendar pa ima Nemčija, ki ima največ prebivalcev, meji z devetimi državami in je politično najmočnejša država

EU, odločilno vlogo. Omenjene države zdaj usklajujejo svoje ukrepe in oblikovana je bila celo zveza držav, ki delajo v smeri legalizacije konoplje. Pod velikim vprašanjem so torej tudi mednarodne konvencije Združenih narodov o drogah in zakonodaja EU«, dodaja Košir.

»Postavlja se torej vprašanje, ali se bodo države, ki si ne želijo legalizacije konoplje, temu lahko uprle. Ni dovolj, da mirno sedimo v čolnu in upamo, da bo nevihta minila. Potrebna sta večja zavezanost in sodelovanje, zato je v tem trenutku ključno, da zgodnji dom nemškega parlamenta (Bundesrat) sprejme odločitev o zamiku izvajanja nedavno sprejete zakonodaje s področja konoplje in s tem zagotovi prepotreben čas za ponovni razmislek, kam takšna politična odločitev lahko vodi«, je zaključil Košir.

Za vsa dodatna vprašanja in pojasnila smo vam na voljo prek elektronske pošte na info@institut-utrip.si in **(031) 880-520** (Matej Košir).

Že vnaprej hvala za vse morebitne objave in daljše vsebinske prispevke!

S spoštovanjem,

Matej Košir
direktor